

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1364/05
10.11.2005. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јасминке Станојевић, Мирјане Грубић, Војимира Цвијовића и Јованке Кажих, чланова већа, у парници тужилаца мал.АА, кога заступа отац ББ и мал.ВВ, кога заступа отац ГГ, а које све заступа ДД, адвокат, против туженог Осигурање "ЂЂ" кога заступа ЕЕ, радник туженог, ради накнаде штете, вредности спора 3.750.000,00 динара, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Округног суда у Новом Саду Гж.4151/2004 од 17.02.2005. године, у седници одржаној 10.11.2005. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог, изјављена против пресуде Округног суда у Новом Саду Гж.4151/2004 од 17.02.2005. године.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Новом Саду П.4500/03 од 17.06.2004. године, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да по основу накнаде нематеријалне штете исплати тужиоцу мал.АА 560.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, 210.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 140.000,00 динара на име претрпљеног страха и 112.000,00 динара за душевне болове због наружености, све са законском затезном каматом почев од 17.06.2004. године па до исплате, а тужиоцу, мал.ВВ тужени је обавезан да исплати за претрпљене душевне болове због умањења животне активности 250.000,00 динара, за претрпљене физичке болове 140.000,00 динара, за претрпљени страх 126.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености 56.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 17.06.2004. године па до исплате, те је обавезан тужени и да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка од 389.143,00 динара. Преко досуђеног износа, тужбени захтев је одбијен као неоснован, а тужиоци су ослобођени плаћања судских такси.

Пресудом Округног суда у Новом Саду Гж.4151/2004 од 17.02.2005. године, делимично је усвојена жалба туженог и укинута првостепена пресуда у делу одлуке о накнади нематеријалне штете на име претрпљеног страха тужилаца и у делу одлуке о парничним трошковима, те је у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење, а у осталом делу жалба туженог је одбијена, а првостепена пресуда у побијаном - усвајајућем делу потврђена.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу чл.386. Закона о парничном поступку ("Сл.лист СФРЈ" бр.4/77 ... "Сл.лист СРЈ" бр.3/02), који се примењује на основу чл.491. став 4. Закона о парничном поступку ("Сл.гласник РС" бр.125/04), Врховни суд Србије је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда из чл.354. став 2. тач.11. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни битних повреда одредаба парничног поступка на које се указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању дана 11.11.1999. године у Петроварадину, управљајући путничким возилом марке "___", регистарских ознака ____, осигураник туженог ЖЖ је возилом налетео на тужиоце мал.АА и мал.ВВ,. Саобраћајна незгода догодила се око ___ часова на раскрсници која је регулисана светлосном сигнализацијом и у моменту када је улична расвета постојала. У правцу кретања возила постојао је знак пута са првенством пролаза, а испред раскрснице и знак "деца на путу". До удеса је дошло у ужој зони обележеног пешачког прелаза иза кога се налази разделна испрекидана линија. Осигураник туженог кретао се брзином око 62,1 км/х, а тужиоци су као пешаци прелазили пут укосом, не по самом пешачком прелазу, него мало испред прелаза, и то трчећи један поред другог. Нижестепени судови су утврдили и да се осигураник туженог кретао дозвољеном брзином и да је реаговао правовремено кочењем, без обзира на светло на семафору, кочењем би избегао налет на децу, те је на овај начин утврђен допринос осигураника туженог за настанак предметне саобраћајне незгоде 70%, док је пропуст на страни тужилаца 30%, јер су неопрезно ступили на коловоз, без провере саобраћајне ситуације, ишли су укосом (а не по самом пешачком прелазу), претрчавајући, те су овим радњама допринели настанку саобраћајног удеса.

У овом удесу тужилац, мал.АА, задобио је тешке телесне повреде и то: прелом базе лобање, прелом

тешког теменог дела лобањске кости са леве стране, удар мозга, пролом леве кољенице и ливна кости, леве потколенице, леве стидне кости и рану у пределу чела са леве стране. Од задобијених повреда трпео је болове у периоду од девет месеци различитог интензитета како је то утврђено нижестепеним пресудама кроз налаз и мишљење судског вештака, а болови се и даље повремено јављају при промени времена и напрезању. Код овог тужиоца, такође су заостале последице скраћења леве ноге за 1 цм, ограничење покрета левог колена и левог скочног зглоба у лакром степену, смањење мишићне снаге леве натколенице и потколенице, нагњечење можданог ткива, главобоља и сметње у концентрацији и лошије памћење и репродукција, због чега је укупно смањење животне активности овог тужиоца 55%. Такође је остао и ожиљак на челу, истањеност леве натколенице, деформација леве потколенице, потребно је ношење ортопедске обуће са повишеном левом петом (због скраћења леве ноге), шепаче при ходу, што представља тежи облик наружености лаког степена.

Мал.тужилац ВВ, у овом саобраћајном удесу задобио је такође тешке телесне повреде и то: удар главе, потрес мозга, одлом међукрвних израштаја на горњем делу голењачне кости десне натколенице у зглобу десног колена, нагњечно-разделну рану на левом чеоном пределу, због чега је трпео болове такође девет месеци различитог интензитета, како је то утврђено нижестепеним пресудама, такође кроз налаз и мишљење судског вештака, а и сада трпи повремено болове при промени времена и физичким напорима. Код овог тужиоца су заостале последице ограничење покрета десног колена у лакром степену и смањење мишићне снаге десне натколенице у лакром степену, што представља последицу трајног карактера, као и повремене главобоље и нервозу при промени времена, што све представља умањење животне активности од 25%. Код овог тужиоца заостале су и естетске промене у виду ожиљка на левом чеоном теменом пределу, два кружна ожиљка на десном колону, истањеност десне натколенице, повремено храмање. Ове промене су видљиве и представљају блажи облик наружености лаког степена. За овај саобраћајни удес, осигураник туженог, ЖЖ, оглашен је кривим и осуђен, у предмету који је вођен пред Општинским судом у Новом Саду под бр.К.983/00.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су обавезали туженог да накнади тужиоцима нематеријалну штету.

Малолетни тужиоци имају прво на накнаду нематеријалне штете коју су трпели као последицу овог саобраћајног удеса, у складу са одредбом чл.200. Закона о облигационим односима. Притом, тужени, као осигуравајућа организација, за штету трећим лицима одговара у складу са одредбом чл.897., 940. став 1. и 941. став 1. Закона о облигационим односима јер је основ њене одговорности - одговорност за другога. Притом, примењују се правила о подељеној одговорности, те осигуравајућа организација одговара оштећеном лицу сразмерно доприносу свог осигураника за настанак штетних последица.

Имајући у виду све околности које су утврдили нижестепени судови и Врховни суд Србије налази да за ову штету постоји обострана кривица и то како возача - осигураника туженог, тако и малолетних тужилаца. Степен кривице осигураника туженог, због учињених пропуста у управљању моторним возилом (прекорачење брзине, као и непоштовање саобраћајних знакова, посебно саобраћајног знака "деца на путу"), је и по оцени Врховног суда 70%, па је тужени у смислу чл.178. став 2., а у вези чл.189. и 192. Закона о облигационим односима у обавези да тужиоцима накнади штету, сразмерно кривици свог осигураника као имаоца возила.

Тужиоци, мал. АА и мал. ВВ су због повређивања трпели физичке болове, а трпе и душевне болове због наружености и умањења животне активности, који оправдавају досуђивање правичне новчане накнаде у смислу чл.200. став 1. Закона о облигационим односима. Оцењујући све околности овог случаја, у смислу чл.200. став 2. Закона о облигационим односима, а у вези чл.223. ЗПП, побијаном пресудом је тужиоцу АА, правилно досуђена новчана накнада од 560.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности од 55%, 210.000,00 динара за претрпљене физичке болове и 112.000,00 динара за душевне болове због тежег облика наружености средњег степена, а тужиоцу ВВ - 250.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности од 25%, 140.000,00 динара за претрпљене физичке болове и 56.000,00 динара за претрпљене душевне болове због блажег облика наружености лаког степена, који износи су добијени умањењем правичног износа накнаде нематеријалне штете по свим видовима за оба тужиоца, управо за допринос тужилаца за настанак штетног догађаја (од 30%).

Досуђени износи су по налажењу Врховног суда адекватно и правилно одмерени уз правилну оцену свих околности значајних за одлуку о висини накнаде нематеријалне штете. Досуђене износе оправдава јачина и дужина трајања физичких болова, као и душевних болова због наружености и умањења животне активности, али и узраст малолетних тужилаца, како у моменту повређивања, тако и у моменту пресуђења.

Правична накнада нематеријалне штете као облик отклањања штетних последица састоји се у исплати суме новца као сатисфакцији за претрпљену нематеријалну штету, да би се код оштећених успоставила психичка и емотивна равнотежа која је постојала пре штетног догађаја, у мери у којој је то могуће, а за патње и болове које су трпели, те које несумњиво трпе и данас. Притом, душевни бол је субјективни, индивидуални феномен и он зависи од психолошке структуре личности, због чега је накнада у конкретном случају индивидуална и зависи од интензитета и трајања душевног бола и других околности случаја. Душевни бол је немерљив, а новчана накнада није у успостављању еквиваленције (као код материјалне и натуралне штете). По налажењу Врховног суда, приликом одмеравања висине правичне новчане накнаде по свим видовима штете за оба тужиоца, Окружни суд у Новом Саду је правилно ценио да ова накнада није циљ, већ средство за ублажавање претрпљене нематеријалне штете, те да накнада не

сме погодовати тежњама које нису спојиве са њеном природом, као и да иста не погодује лукративним мотивима или комерцијализацији личних добара (чл.200. став 2. Закона о облигационим односима).

Ревизијски навод туженог, да је на неодговарајући начин утврђено умањење животне активности код оба тужиоца (сабирањем) је основан, али Врховни суд Србије налази да је без обзира на ову чињеницу, Окружни суд у Новом Саду, правилно одмерио висину правичне новчане накнаде за овај вид нематеријалне штете за оба тужиоца, имајући притом у виду све околности овог случаја.

На основу чл.393. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

вг